ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1966

Vyhlásené: 8. 11. 1966 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

81

ZÁKON

z 25. októbra 1966

o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

ČASŤ I
Základné ustanovenia

§ 1

(1) V súlade s ústavne zaručenou slobodou prejavu, slova a tlače využívajú občania periodickú tlač a ostatné hromadné informačné prostriedky na to, aby ich prostredníctvom získavali informácie, verejne vyjadrovali svoje názory na všetky otázky života spoločnosti a štátu a iniciatívne uplatňovali svoje podnety i návrhy. Toto právo slúži všestrannému rozvoju a uplatneniu ich osobnosti a súčasne upevneniu a rozvoju socialistickej spoločnosti.

(2) Sloboda prejavu, slova a tlače a spoločenské poslanie periodickej tlače a ostatných hromadných informačných prostriedkov sú materiálne zaručené tým, že sa pracujúcim a ich organizáciám dávajú k dispozícii vydavateľské a tlačové podniky, rozhlas, televízia, film a iné hromadné informačné prostriedky. Tieto prostriedky sú v spoločenskom vlastníctve a nemôžu byť predmetom súkromného podnikania.

§ 2

Poslaním periodickej tlače a ostatných hromadných informačných prostriedkov je:
-presadzovať záujmy socialistickej spoločnosti a všestranne napomáhať uskutočňovaniu jej cieľov;
-spolupôsobiť pri rozvíjaní socialistického vedomia občanov v duchu zásad ústavy a ideí politiky Komunistickej strany Československa ako vedúcej sily v štáte a spoločnosti;
-tlmočiť a spoluvytvárať socialistickú verejnú mienku a zvyšovať jej úlohu pri rozvíjaní socialistickej demokracie v živote spoločnosti.
-prispievať k zvyšovaniu politickej a kultúrnej úrovne občanov a ich odborných znalostí;
-napomáhať tvorivé úsilie občanov a uplatňovanie ich aktívnej účasti na správe a riadení štátu a na hospodárskej a kultúrnej výstavbe krajiny.

§ 3

(1) Periodická tlač sú noviny, časopisy a iné periodické tlačoviny, vydávané najmenej dvakrát ročne pod rovnakým názvom a v úprave typickej pre tento druh tlače. Za periodickú tlač sa však nepovažujú zbierky zákonov, úradné vestníky a ďalej tlačoviny slúžiace výlučne pre úradné, služobné alebo prevádzkové účely štátnych orgánov a organizácií, vedeckých a kultúrnych inštitúcií, hospodárskych, spoločenských a iných organizácií.

(2) Hromadnými informačnými prostriedkami sú popri periodickej tlači agentúrne zpravodajstvo, zpravodajské a ostatné publicistické časti rozhlasového a televízneho vysielania a spravodajský film, ako aj zvukové a obrazové záznamy používané na pravidelné informovanie verejnosti o udalostiach, javoch, faktoch a názoroch v Československej socialistickej republike alebo v zahraničí.

(3) Informácie sú zprávy, údaje, fakty a názory uverejňované v periodickej tlači a v ostatných hromadných informačných prostriedkoch vo všetkých formách publicistiky.

ČASŤ II
Vydávanie periodickej tlače

§ 4

Periodickú tlač môžu vydávať politické strany, dobrovoľné spoločenské organizácie, štátne orgány, vedecké a kultúrne inštitúcie, hospodárske a iné organizácie na plnenie svojich spoločenských úloh.

§ 5

(1) Oprávnenie vydávať periodickú tlač vzniká registráciou.

(2) Registráciu ústrednej a krajskej periodickej tlače vykonáva Ministerstvo školstva a kultúry, na Slovensku povereník Slovenskej národnej rady pre školstvo a kultúru. Registráciu ostatnej tlače vykonávajú krajské národné výbory.

§ 6

Prihláška na registráciu periodickej tlače musí sa podať najmenej 8 týždňov pred zamýšľaným vydávaním a musí obsahovať:

a) názov periodickej tlače,

b) jej politickoideový program, zameranie a odôvodnenie spoločenskej potrebnosti,

c) názov a sídlo vydavateľa, nakladateľskej organizácie a tlačiarne (rozmnožovateľa),

d) miesto vydávania, adresu redakcie a administrácie,

e) obdobia, v ktorých bude periodická tlač vychádzať,

f) predpokladaný priemerný náklad, rozsah, formát a cenu,

g) osobné údaje šéfredaktora a doklady o jeho štátnom občianstve a odbornej spôsobilosti,

h) údaje a doklady o tom, ako bude vydávanie periodickej tlače zabezpečené po stránke materiálno- technickej, finančnej a hospodárskej.

§ 7

(1) S vydávaním periodickej tlače môže sa začať až po registrácii, ktorú treba vykonať do 6 týždňov po podaní prihlášky.

(2) Registráciu nemožno vykonať, ak nie je vydávanie periodickej tlače plánovite zabezpečené po stránke materiálno-technickej, finančnej a hospodárskej alebo ak z prihlášky nevyplývajú ostatné záruky, že periodická tlač bude plniť svoje spoločenské poslanie.

(3) Vydavateľ je povinný oznamovať orgánu, ktorý vykonal registráciu, každú zmenu v údajoch obsiahnutých v prihláške. Zmena sa môže vykonať až potom, keď ju tento orgán zaregistroval.

§ 8

Registrácia stratí platnosť a oprávnenie vydávať periodickú tlač zanikne,

a) ak sa vydávanie periodickej tlače nezačne do jedného roka po vykonanej registrácii,

b) ak sa preruší vydávanie novín na dobu dlhšiu ako jeden mesiac, vydávanie časopisu alebo inej periodickej tlačoviny na dobu dlhšiu ako jeden rok, alebo

c) ak dodatočne nastane skutočnosť, pre ktorú by sa registrácia nemohla vykonať (§ 7 ods. 2).

§ 9

Na každom vydaní periodickej tlače musia byť uvedené tieto povinné údaje:
- adresa redakcie,
- meno šéfredaktora a jeho zástupca,
- miesto, dátum a číslo vydania,
- cena.

ČASŤ III
Postavenie vydavateľa, šéfredaktora a redaktorov

§ 10

(1) Plnenie spoločenského poslania periodickej tlače a jej politicko-ideového programu a zameranie zabezpečuje a za ne zodpovedá vydavateľ. Pri ostatných hromadných informačných prostriedkoch ich zabezpečuje a za ne zodpovedá príslušná organizácia, na ktorú sa vzťahujú všetky ďalšie ustanovenia platné pre vydavateľa.

(2) Z poverenia vydavateľa riadi hromadný informačný prostriedok šéfredaktor. Na riadení sa môže podieľať redakčná rada, ktorá je pomocným a poradným orgánom šéfredaktora, ktorému za svoju činnosť zodpovedá. Iný rozsah účasti redakčnej rady na riadení a jej zodpovednosti určí vydavateľ. V tomto prípade vymenúva a odvoláva členov redakčnej rady vydavateľ.

(3) Šéfredaktor určuje obsah jednotlivého vydania hromadného informačného prostriedku v súlade s jeho politickoideovým programom a zameraním a v súlade so záujmami a cieľmi socialistickej spoločnosti. Za obsah hromadného informačného prostriedku a za dodržiavanie jeho politickoideového programu a zameranie zodpovedá šéfredaktor vydavateľovi. Okrem toho zodpovedá podľa platných predpisov za to, aby obsahom hromadného informačného prostriedku neboli porušené zákonom chránené záujmy spoločnosti, občanov a organizácií. Je povinný zabezpečiť, aby pravdivosť a pôvod každej informácie boli overené so starostlivosťou primeranou okolnostiam prípadu.

(4) Rovnako ako šéfredaktor zodpovedá v medziach svojho poverenia i zástupca šéfredaktora.

(5) Ak plní pri niektorých hromadných informačných prostriedkoch úlohy šéfredaktora vedúci redaktor alebo predseda redakčnej rady, vzťahujú sa naňho všetky ustanovenia platné pre šéfredaktora.

(6) Nedotknutá zostáva zodpovednosť autorov informácií vyplývajúca z platných predpisov.

§ 11

Šéfredaktorom alebo redaktorom môže byť ten, kto je občiansky a odborne spôsobilý a svojimi osobnými vlastnosťami dáva záruku, že úlohy bude plniť v súlade s poslaním hromadných informačných prostriedkov a s platnými predpismi. Kto nie československým štátnym občanom, môže sa stať šéfredaktorom len so súhlasom Ministerstva školstva a kultúry, na Slovensku so súhlasom povereníka Slovenskej národnej rady pre školstvo a kultúru.

§ 12

(1) Šéfredaktor a ostatní redaktori sú pri plnení úloh vyplývajúcich podľa tohto zákona z poslania hromadných informačných prostriedkov i z iných predpisov povinní dbať na záujmy socialistického štátu a spoločnosti a dôsledne ich presadzovať. Pri výkone svojej činnosti požívajú ochranu podľa platných predpisov proti všetkým formám nátlaku smerujúceho k mareniu ich činnosti.

(2) Šéfredaktor a ostatní redaktori sú povinní chrániť osoby, ktoré im poskytli pravdivé údaje a oznámenia pre informácie určené na uverejnenie. Najmä sú povinní zachovávať mlčanlivosť o mene týchto osôb. Len tieto osoby môžu šéfredaktora alebo redaktora zbaviť tejto povinnosti mlčanlivosti.

ČASŤ IV
Súčinnosť štátnych orgánov a organizácií

§ 13

(1) Šéfredaktor i ostatní redaktori úzko spolupracujú pri plnení svojich úloh so štátnymi orgánmi a organizáciami, vedeckými a kultúrnymi inštitúciami, hospodárskymi, spoločenskými aj inými organizáciami. Tieto orgány a organizácie využívajú hromadné informačné prostriedky v záujme plnenia svojich úloh a na rozvoj iniciatívy a zvyšovania účasti občanov na ich plnení.

(2) Štátne orgány a organizácie, vedecké a kultúrne inštitúcie a hospodárske organizácie sú povinné poskytovať šéfredaktorom i ostatným redaktorom v rozsahu ich poverenia informácie nevyhnutné pre pravdivé, včasné a všestranné informovanie verejnosti alebo im umožniť prístup k takým informáciám.

(3) Štátne orgány a organizácie, vedecké a kultúrne inštitúcie a hospodárske organizácie odmietnu poskytnutie informácie alebo prístup k nej, ak obsahuje

a) skutočnosť tvoriacu predmet štátneho, hospodárskeho alebo služobného tajomstva,

b) skutočnosť, ktorej zverejnenie by preukázateľne mohlo poškodiť záujmy štátu alebo spoločnosti, alebo

c) skutočnosť, ktorej zverejnenie je v rozpore so zásadami ochrany práv občanov.

(4) Orgány a organizácie uvedené v odseku 2 môžu však poskytnúť šéfredaktorom a ostatným redaktorom pre ich vlastnú informovanosť aj informácie, ktoré nie sú určené na uverejnenie. Tieto informácie nesmú šéfredaktori ani redaktori zverejniť.

§ 14

(1) Štátne orgány a organizácie, vedecké a kultúrne inštitúcie a hospodárske organizácie sú povinné zaujať do jedného mesiaca stanovisko k dôležitým spoločensky prospešným návrhom, odporúčaniam a podnetom a k závažnej spoločenskej kritike, ktoré boli uverejnené v periodickej tlači alebo v inom hromadnom informačnom prostriedku a na ktoré ich šéfredaktor výslovne upozornil. Oznámenie stanoviska odmietnu v prípadoch uvedených v § 13 ods. 3.

(2) Šéfredaktor je povinný uverejniť stanovisko štátneho orgánu, inštitúcie alebo organizácie vo vhodnej forme a zodpovedajúcom rozsahu po vzájomnej dohode v periodickej tlači v jednom z najbližších pripravovaných vydaní, v rozhlase a televízii v jednom z najbližších obdobných vysielaní, a to spravidla do jedného mesiaca.

(3) Šéfredaktor je povinný uverejniť spôsobom uvedeným v odseku 2 tiež stanovisko spoločenskej organizácie k dôležitému spoločensky prospešnému návrhu, odporúčaniu alebo podnetu alebo k závažnej spoločenskej kritike, ktoré boli uverejnené v periodickej tlači alebo v inom hromadnom informačnom prostriedku, najmä tie, na ktoré spoločenskú organizáciu šéfredaktor výslovne upozornil.

§ 15

(1) Štátne orgány a vydavatelia úzko spolupracujú vo veciach týkajúcich sa zásadných otázok periodickej tlače a ostatných hromadných informačných prostriedkov so Sväzom československých novinárov, na Slovensku so Sväzom slovenských novinárov. Najmä sú povinní vyžadovať si ich stanovisko k zásadným otázkam rozvoja periodickej tlače a ostatných hromadných informačných prostriedkov, ich technického a hospodárskeho zabezpečenia a k zásadným otázkam postavenia redaktorov.

(2) Vzájomnou spoluprácou vytvárajú štátne orgány a vydavatelia podmienky pre úspešný výkon novinárskej práce redaktorov a napomáhajú tak tomu, aby sväz novinárov mohol podľa svojich stanov plniť svoje poslanie.

ČASŤ V
Ochrana proti zneužívaniu slobody prejavu, slova a tlače

§ 16

(1) Občania, ktorí využívajú ústavne zaručené slobody prejavu, slova a tlače, požívajú plnú ochranu podľa platných predpisov.

(2) Uverejnenie informácie, ktoré ohrozuje zákonom chránené záujmy spoločnosti alebo občanov, je zneužitím slobody prejavu, slova a tlače.

(3) Za ochranu spoločnosti a občanov proti zneužitiu slobody prejavu, slova a tlače zodpovedajú vydavateľ, šéfredaktor, redaktor a autor v rozsahu vyplývajúcom z platných predpisov. Podľa týchto predpisov sa tiež posudzuje povinnosť vydavateľa na náhradu škody spôsobenej organizáciám alebo občanom obsahom periodickej tlače alebo iného hromadného informačného prostriedku.

§ 17

(1) Pri ochrane záujmov socialistickej spoločnosti napomáha Ústredná publikačná správa.

(2) Ústredná publikačná správa zabezpečuje, aby v hromadných informačných prostriedkoch neboli uverejnené informácie, ktoré obsahujú skutočnosti tvoriace predmet štátneho, hospodárskeho alebo služobného tajomstva. Ak informácia obsahuje takú skutočnosť, Ústredná publikačná správa pozastaví jej uverejnenie, prípadne rozširovanie.

(3) Rozhodnutie Ústrednej publikačnej správy o pozastavení preskúma na návrh vydavateľa krajský súd. Pre konanie o návrhu platí Občiansky súdny poriadok.

(4) Ak je obsah informácie v rozpore s inými záujmami spoločnosti, Ústredná publikačná správa upozorní na to šéfredaktora a vydavateľa.

(5) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov platia obdobne pre iné verejné publikačné prostriedky a pre verejnú činnosť kultúrnych a osvetových zariadení.

§ 18

Ústredná publikačná správa je ústredným orgánom štátnej správy. Za jej činnosť zodpovedá minister určený vládou. Územným orgánom Ústrednej publikačnej správy pre Slovensko je Slovenská publikačná správa. Podrobnosti o pôsobnosti a organizácii Ústrednej publikačnej správy upravuje štatút, ktorý vydá vláda.

ČASŤ VI
Oprava nepravdivých údajov

§ 19

(1) Ak bol v hromadnom informačnom prostriedku uverejnený nepravdivý alebo pravdu skresľujúci údaj, ktorý sa dotýka cti občana alebo dobrého mena organizácie, vedeckej alebo kultúrnej inštitúcie, alebo ktorý sa týka činnosti štátneho orgánu, môže občan, organizácia, inštitúcia alebo štátny orgán najneskôr do dvoch mesiacov po uverejnení písomne žiadať šéfredaktora o bezplatné uverejnenie opravy a navrhnúť jej znenie.

(2) Šéfredaktor odmietne uverejnenie opravy, ak môže dokázať pravdivosť údaja, o opravu ktorého je žiadaný, alebo ak bola žiadosť o opravu podaná po uplynutí lehoty ustanovenej v odseku 1.

(3) Ak niet dôvodu na odmietnutie opravy podľa predchádzajúceho odseku, je šéfredaktor povinný opravu uverejniť. Znenie opravy určí šéfredaktor. Je povinný zabezpečiť, aby znie opravy a spôsob jej uverejnenia boli vopred prerokované so žiadateľom o opravu. Opravu musí uverejniť do ôsmich dní po podaní žiadosti o opravu, v časopise alebo v inej periodickej tlačovine v najbližšom čísle pripravovanom po podaní žiadosti.

(4) Oprava údaja uverejneného v rozhlase alebo v televízii musí sa uverejniť v rovnako hodnotnom vysielacom čase, v akom bol uverejnený opravovaný údaj. Opráva údaja uverejneného v agentúrnom spravodajstve musí sa uverejniť v tých novinách, ktoré opravovaný údaj uverejnili a ktoré určí žiadateľ o opravu, a to na náklad príslušnej zpravodajskej agentúry. Oprava údaja uverejneného v zpravodajskom filme alebo zvukovom alebo obrazovom zázname musí sa uverejniť v jedných novinách, ktoré určí žiadateľ o opravu, a to na náklad príslušnej filmovej alebo výrobnej organizácie. Šéfredaktor novín určených žiadateľom o opravu je povinný opravu uverejniť.

§ 20

(1) Ak šéfredaktor odoprie opravu uverejniť, ak opravu neuverejní vôbec, ak ju neuverejní spôsobom uvedeným v § 19 ods. 3 a 4 alebo ak uverejnená oprava nebola vyhovujúca, rozhodne na návrh občana (organizácie, inštitúcie, štátneho orgánu) o povinnosti uverejniť opravu okresný súd. Návrh musí sa podať do 15 dní po uplynutí lehoty ustanovenej na uverejnenie opravy. O konaní platí Občiansky súdny poriadok. Súdom určená povinnosť na opravu zaväzuje i nástupcu šéfredaktora.

(2) Nedotknuté zostávajú ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti.

ČASŤ VII
Rozširovanie periodickej tlače

§ 21

Vydavatelia môžu rozširovať svoju periodickú tlač priamo alebo prostredníctvom organizácie, ktorú poverí Ministerstvo školstva a kultúry, a ak má organizácia sídlo na Slovensku, povereník Slovenskej národnej rady pre školstvo a kultúru.

ČASŤ VIII
Zahraničná tlač a agentúry

§ 22

(1) Výmena informácií medzi Československou socialistickou republikou a ostatnými štátmi je slobodná. Výmena informácií slúži na dorozumenie a priateľstvo medzi národmi a na ich vzájomné poznávanie a uskutočňuje sa dovozom a vývozom periodickej tlače a činnosťou zpravodajských agentúr a informačných zariadení.

(2) Výmena informácií nesmie sa zneužívať na ohrozovanie cti a práv československých občanov a ich socialistického spolužitia ani na ohrozovanie záujmov socialistického štátu a spoločnosti alebo rozvoja medzinárodnej mierovej spolupráce.

§ 23

Dovoz a rozširovanie zahraničnej periodickej tlače vytlačenej alebo rozmnoženej v cudzine, rozširovanie zahraničnej periodickej tlače vytlačenej alebo rozmnoženej v Československej socialistickej republike zahraničným vydavateľom alebo na jeho príkaz, ako aj rozširovanie zpravodajstva zahraničných zpravodajských agentúr (iných obdobných zahraničných hromadných informačných prostriedkov) Ministerstvo školstva a kultúry zakáže, ak ich obsah porušuje zákonom chránené záujmy spoločnosti alebo medzinárodné vzťahy.

§ 24

(1) Zahraničné zpravodajské agentúry (iné obdobné zahraničné hromadné informačné prostriedky) môžu na území Československej socialistickej republiky vyvíjať činnosť len vtedy, ak ich pracovníci a stáli zahraniční zpravodajcovia sú akreditovaní pri Ministerstve zahraničných vecí.

(2) Ministerstvo zahraničných vecí i ostatné štátne orgány poskytujú pracovníkom zahraničných zpravodajských agentúr (obdobných zahraničných hromadných informačných prostriedkov) a stálym zahraničným zpravodajcom pomoc potrebnú na riadny výkon ich činnosti. Ak však akreditovaný pracovník alebo zpravodajca poruší zákonom chránené záujmy spoločnosti alebo medzinárodné dohody, môže Ministerstvo zahraničných vecí akreditáciu zrušiť.

§ 25

Na základe medzinárodných dohôd a dohovorov môžu iné štáty a medzinárodné organizácie zriaďovať na území československej socialistickej republiky zahraničné informačné zariadenia na informovanie československej verejnosti o udalostiach a živote v príslušnom cudzom štáte, prípadne o činnosti medzinárodnej organizácie. Rozsah a formy informačnej činnosti v Československej socialistickej republike ustanoví dohoda alebo dohovor.

§ 26

Zahraničné zpravodajské agentúry (obdobné zahraničné hromadné informačné prostriedky) ani zahraničné zariadenia nesmú sa umiestňovať v budovách diplomatických a konzulárnych misií a ich pracovníci nemôžu byť pracovníkmi týchto misií.

ČASŤ IX
Záverečné ustanovenia

§ 27

Trestný zákon č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 56/1965 Zb. sa dopĺňa tak, že za § 170 sa vkladá § 170a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 170a
Tlačová nedbanlivosť

Šéfredaktor periodickej tlače alebo iného hromadného informačného prostriedku alebo jeho poverený zástupca, ktorý pri výkone svojej funkcie z nedbanlivosti spôsobí, že obsahom periodickej tlače alebo iného hromadného informačného prostriedku bol spáchaný trestný čin, potresce sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, trestom odňatia slobody až na šesť mesiacov alebo nápravným opatrením alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti.“

§ 28

Vydavatelia periodickej tlače, ktorým bolo udelené oprávnenie na jej vydávanie podľa doterajších predpisov, sú povinní do 30. júna 1967 podať prihlášku na registráciu podľa tohto zákona. Ak prihlášku nepodajú, zanikne ich oprávnenie uplynutím uvedeného dňa.

§ 29

Zrušujú sa:

1. zákon č. 184/1950 Zb. o vydávaní časopisov a o Sväze československých novinárov v znení zákona č. 44/1958 Zb.,
2. vyhláška č. 696/1948 Ú. l. o hospodárení s papierom pri vydávaní časopisov,
3. vyhláška č. 1144/1948 Ú. l., ktorou sa vydávajú podrobné smernice o podávaní žiadostí o povolenie pre tlač časopisov,
4. vyhláška č. 1465/1948 Ú. l. o zriadení Hospodárskeho ústredia vydavateľstiev časopisov pri Ministerstve informácií,
5. vyhláška č. 39/1951 Ú. l. (č. 58/1951 Ú. v.), ktorou sa vydávajú tlačové predpisy v znení vyhlášok č. 191/1951 Ú. l. (č.232/1951 Ú. l.), č. 3/1960 Zb. a č. 45/1963 Zb.

§ 30

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1967.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 137, fax: 02/52442853, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.